

Niet iedere rechtspersoon is btw-ondernemer

Een stamrecht-bv heeft in verband met haar oprichting twee facturen ontvangen. De op deze facturen vermelde btw heeft de bv teruggevraagd op haar eerste btw-aangifte. In de jaren daarop heeft de bv enkel een banksaldo aangehouden bij de bank en daarover rente ontvangen. De Belastingdienst heeft de btw die in aftrek is gebracht, nageheven. De vraag aan rechtbank Leeuwarden is of dit terecht is.

Beoordeel altijd of een rechtspersoon wel btw-ondernemer is

De rechtbank vindt dat de bv sinds haar oprichting geen omzet uit prestaties heeft verkregen; zij heeft zich slechts bezighouden met vermogensbeheer. De bv kan dus niet worden aangemerkt als een ondernemer. Dat zij later belaste activiteiten gaat verrichten, doet nu niet ter zake. Verder heeft de bv niet aannemelijk kunnen maken dat zij in het naheffingstijdvak het voornemen had belaste prestaties te verrichten. Dus geen deelname aan het economische verkeer, geen ondernemerschap én daardoor geen recht op aftrek van btw voor de stamrecht-bv.

Geen vergoeding

Ook in een andere zaak komen we tot een dergelijke niet prettige conclusie. Een Noors voorlichtingsbureau over Noorse vis wordt geheel gefinancierd uit heffingen van Noorse visexporteurs. Ze hebben geen relatie met de voor de visexporteurs verrichte diensten. Ze bestaan uit de jaarlijkse heffingen van 15.000 Noorse kronen per visexporteur en daarnaast uit heffingen over uitgevoerde vis en visproducten. De rechtbank oordeelt ook hier dat het voor-

lichtingsbureau haar diensten niet verricht tegen vergoeding en dat zij derhalve geen ondernemer is voor de btw. Ze heeft geen recht op teruggaaf van aan haar in rekening gebrachte Nederlandse voorbelasting.

Ondernemerschap

Het begrip 'ondernemerschap' voor de btw is ruim maar niet zo ruim dat alles eronder valt. Het ondernemerschap is niet afhankelijk van de rechtsvorm of de vestigingsplaats van degene die leveringen of diensten verricht. Ook is niet van belang of iemand winst beoogt of maakt. Ieder die een bedrijf of beroep zelfstandig uitoefent, is btw-ondernemer. Zelfstandig een bedrijf of beroep uitoefenen, wil zeggen duurzaam deelnemen aan het economisch verkeer. Het vereiste van deelneming aan het economisch verkeer sluit degene die prestaties verricht voor eigen gebruik of in besloten kring, van het ondernemerschap uit. De activiteiten moeten een economisch aspect hebben. Bij de stamrecht-bv was daar bijvoorbeeld geen sprake van. Prestaties in het economisch verkeer zijn alle prestaties waarbij de ondernemer ter wille van de daarmee gemoeide economische belangen optreedt tegenover personen die niet tot de eigen kring behoren. Het Noorse voorlichtingsbureau verricht bijvoorbeeld wel prestaties maar zonder daarvoor een vergoeding te vragen. Dan rijst terecht de vraag of zij daarvoor wel ondernemer is.

Gratis prestaties

Duidelijk is dat wegens de gratis prestaties geen btw verschuldigd is, omdat een vergoeding ontbreekt. Aftrek van voorbelasting geldt alleen voor ondernemers voor zover de door hen aangeschafte goederen en diensten worden gebruikt voor handelingen die met btw zijn belast.

Iemand die uitsluitend gratis prestaties

verricht, zoals het Noorse voorlichtingsbureau, is geen ondernemer en heeft dus geen recht op aftrek van voorbelasting. Zij neemt niet deel aan het economisch verkeer.

Als het Noorse voorlichtingsbureau prestaties zou verrichten tegen een symbolische vergoeding, dan kan worden gesteld dat de hoogte van de vergoeding voor de btw niet van belang is. Normale prijs wordt in de regel niet gehanteerd en ook het al dan niet maken van winst is niet van belang. In dat geval bestaat ondernemerschap voor de prestaties tegen symbolische vergoeding. Maar de Hoge Raad heeft beslist dat er bij een symbolische vergoeding sprake is van prestaties uit vrijgevigheid. Er is dan geen deelneming aan het economisch verkeer en daardoor dus ook geen sprake van ondernemerschap. Dus de symbolische prijs is ook niet altijd een oplossing.

Iemand die gratis prestaties verricht, kan zijn recht op aftrek van btw in gevaar brengen.

Misschien denkt u nu: ik verricht wel eens gratis prestaties, ben ik dan geen btw-ondernemer meer? Gelukkig is dat niet zo, want als u zowel prestaties tegen vergoeding als gratis prestaties verricht, bent u ter zake van de prestaties tegen vergoeding btw-ondernemer. En de gratis prestaties vallen binnen het ondernemerschap als met die prestaties een economisch belang is gemoeid.